

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 26

Plymouth, Pa. 14 d. Liepos 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

**T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.**

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia slųsti ant antraszo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

Treji Susivienijimai.

Bėgije apie 14 metų Susivienijimas Liet. A. nuo pradžios savo gyvenimo, nei bernelis drutėdams augdams ir bujodams, apsidairęs dar pamato szale savęs jau net du Susivienijimus tai yra: „Sandarą L. A.“ ir „Susivienijima Lietuvių Valnamių“.

„Susiviniijimas L. A.“ neturi už mierį drėbti purvinais žodžiais ant „Sandaros“ nė ant „Susivienijimo L. Val.“ bet isz pažvalgos gali isztarti keletą žodžių.

Mes lietuviai prigulėdami ar neprigulėdami bent į kure isz tų trijų įrėdnę, turime atsųmįti senėlių priezodį: per saldų praryja, per kartų iszspjauja; lyginai atsitinka ir reikaluose mūsų gyvenimo. „Sandaros“ užmanytojai blogo nieko nors gal nemislindami,

užmezgę tą įrėdnę kas žin ar tik ne per su saldžiais mieriais, ir lietuviai bežiurėdami į saldumynus nenori gal kibti, ir net kaip žinome kad Pittsburgo dalis lietuvių kibdami prie salduminių „Sandaros“, pats savę nuskriaudė atsimezdami nuo Susivienijimo L. A. nes paliko įmokėtus nuo senei piningus Susivienijimui, kita-gi dalis nors mažesnė lietuvių Pittsburgo prigulėjo ir dabar priguli į Susivienijimą L. A. nes tie gal placziaus svarstė stovį dalykų; į Sandarą regima maž kas nori prigulėti.

Treczesis Susivienijimas Lietuvių Valnamių nė kiek nepasirodė su kitokiais mieriais kaip kad yra keli metai gyvuojanti „Tėvynės Milėtojų draugystė“, beje, tuomį skiresi kad kovosęs priesz katalikystę ir kuningiją, o Tėvynės Mil. dr. rupestis vien tik tautiszka, ir czion isz Susivienijimo Liet. Val. pasirodo mieriai norintie buk prastumt į szalį, pralenkt „Tėvynės Milėtojų draugystę“, bet tas žygis ar nusiseks, ar nebus per aitrus, mes nieko spėti negalime. Geriausius mierius „S. L. V.“ paliko užpakalije.

Kovojimas, pergalejimas katalikystės ir kuningijos kad ir pasisektų, kad ir nuplesztumem visiems kuningams abitus, kas žin argi tikrai jau būtų lietuviystės su tuomi iszganimas? O! su szituomi galime liogikuoti, kad pakriktų lietuviai kaip grigo bitės prie protestonizmo, prie Irlandų ir Vokiecių, su kuomi pajustumem ne iszganimą lietuviszkos tautos, bet smugį,

Susivienijimas Lietuvių Amerikos nenorėdams buti nė saldum nė kartum nereikaludams kovoti su religi-

jonizmu, palikdams szvencziausias žmogiszkas tiesas priderystei ir sveikam protui kožno žmogaus lietuvių, eidams jaib teip pasakysim keliu vidutiniu, keliu tautiszku ir doriszku susilaukė eilėsna savo apszcziai geros valės lietuvių ir globėjų tautisz-kumo, ir sziaame mete subujojo gana guodotina kuopa Waterburio, o dar vėla kaip Fenixas isz pelenų pakyla lietuviai Mahanoy City, Pa. nes prisiraszė visa draugystė szv. Jono Kriksztitojo įmokant į Susivienijimo kasą 102. 50c. teiposgi susitvere keletas naujų mažesnių kuopų. Mahanoy City, Pa. dar yra didė kuopa S. L. A., draugystė szv. Stanislovo, ir draugystė dar szv. Jono K. prigulinti prie Susiv. L. A.

Garbė užtai priguli visiems geros valės mus tautiecziams kurie petimi savo remia pilkosios sermegėlės liekanėlę tai yra lietuviystę, ir su tuomi budavoja nemirtiną atmintį mūsų senai tautai.

In reikalus mūsų, į pakraipas mūsų tę žiur lietuviai, ir jie pagal savo liogiką tegul pats isztisai kritikuoja — svarsto kame mus lemtesnis gali buti judėjimas, lemtesnė ir atsakantesnė, naudingesnė darbymetė.

Susivienijimas Lietuvių Amerikos pilną tiesą turi sziaadien porą žodžių tarti bent kam, nes jis buvo duosnesnis ir aukose ant tautiszky reikalų, aukavo 100 dol. parodai, 100 dol. paminklui kun. A. Burbos, o kuri draugystė arba įrėdnė daugiaus placziaus isztiesė deszine.

Blogą nieks neuždengsime cigoniszkaže skraiste o gerą darbą ar užmanimą nesuminsime su purvais!

Laiks bėga, laiks veikia, laiko žmonės žiur ko jiems reikia.

Parodos reikalai.

Lietuvizskas skyrius

ant visasvietinės parodos Paryžiuje

Lietuvizki rasztai yra iszstatyti 3-jose spintose, vienoje didelėje ir dviejose mažose. Didelė spinta stovi po kairei pusei priesz grinczią, ties pecziom ir joje sutalpintos yra knygos nelegalizskos, tai yra knygos spaudintos lietuvizskoms literoms ir iszleistos po uždraudimo spaudos. Dviejose mažose spintose sutalpinti kiti rasztai, t. y. tie, ką iszėją pirm uždraudimo spaudos ir rasztai Prusų Lietuvos su gotizskomis literomis. Tos dvi spintos yra prikabinintos prie sienos. Ta spinta, kurioje yra rasztai iszėję priesz 1864 m.: yra prikalta prie sienos po deszinei pusei, teipgi priesz grinczią, ir apricz senų, lietuvizskų knygų joje yra iszstatytos teipgi kelios lietuvizskos knygos su maskolizskomis literomis keli rankaszcziai, 2 kopijos dvasizskų knygų ir keli dokumentai. Knygos su gotizskomis literomis yra iszstatytos kitoje mažoje spintoje, toliau nuo grinczios. Laikraszcziai netik ką yra sudėti spintose, drauge su knygomis, bet teipgi yra iszstatyti skyrium, isz lauko spintų, prie jų szono; ir sukarstyti ant dratinių kopėczaičių. Mus laikraszcziai yra iszstatyti prie to szono spintos, kuri yra atkreipta į vidų, ir kiekvienas, prisiartinęs prie grinczios, lengvai gal juos užtėmyti. Žemiaus laikraszczijų yra lentyna, kur sudėta katalogai ir kitoki prigulintieji prie informacijos rasztai. Priesz laikraszczius pastatytas aržuolinis seklytinis staslas, turintis 180 metų. Ant to stalo padėta publikai pasiziurēt bibliographija Baltromaiczio su dideliu paraszu ant apdarų: „bibliographija”. Aukszcziau laikraszczijų yra iszkabinta laikraszczijų mapa, kur laikraszcziai paženklininti yra pavidale gana storu geltonu spinduliu, isz kurių vieni iszeina isz Amerikos, kiti isz Prusų (Tilžes), o treti isz Szveicarijos. Mapa yra padaryta dideliam formate ir dėlto Lietuvos matyt

tik krasztas, Lietuvos žemė yra mėlynai nudaryta, ir aiszkiai pažym laikraszczijų spinduliai.

Kitoj pusej spintos po kairei ant sienos yra iszkabinta diagrama augimo literaturos, ir tas augimas yra apskaitytas, pagal skaitlių iszėjusių ekzempliorių. Visas laikas nuo pabaigos XVI amžiaus iki 1899 m. yra padalintas į 2 periodu: į periodą nuo pradžios XVI amž. iki 1864 m. kada knygos spaudynosi Maskolijoje ir nuo 1864 m. iki 1899 m., kada knygos spaudinasi užrubežėje. Puolimas iszleidimo mus literaturos yra paženklinintas raudona linija kuri aiszkiai skiriasi nuo kitos dalies linijos juodos. Ties toms vietoms, kur matyt didžiausias puolimas linijos (1864, 1880, ir 1897) yra paraszta: „causes politiques”. Ties 1864 m. yra paraszta: „Interdiction d'imprimer les livres lithuaniens en caractires latins”.

Kadangi mus rasztai yra mus didžiausias turtas per tai apie juos, apie jų skaitlių, turinį, buda iszstatymo etc. paraszysiu kita kart. Dabargi noriu atkreipti atidą skaitytojų da ant kitų dalykų, kurie aiszkina mus gyvenimą ir, gali sakyt, grožina mus parodą.

Jau buvo minėta, kad ties grinczia yra iszkabintas szildas su parodos paraszu ir mapomis. Tas szildas gana daug priduoja vertybės mus parodai, nės jis suteikia parodos lankytojams, profanams* (o tokių yra daugumas) elementarizskas žinias apie mus kraszta ir garsingą Lietuvos praetį. Szildas turi apie 4½ metro ir 75 ctru. pločio, ties viduriu auksztutinis szildo krasztas iszsiukelia į trikampį teip kad ties virszuone plotis jo daeina iki 1½ metro. Ties ta placziausia vieta yra didelis paraszas: Lithuanie, o aukszcziau to Žirgvaikis. Galuose szildo yra dvi mapos: po deszinei pusei – ethnographizska su paraszu: „pays de langue lithuanienne” ir su skaitlium gyven-

(*Profanas, yra netikintis arba nepripažystantis esanczių daiktų R.

tojų (paraszta į „3.000.000 hbt”), o po kairiai istorizska mapa su paraszu: „Lithuanie au XIV siècle sous Olguer, Grand Duc de Lithuanie”. Pirmutinė mapa yra padaryta pagal Kurszaitį, o antroji pagal Vrotnovskį („Lithuanie dans sa Grandeur”). Ant antrosios mapos yra ipatingas ženklas — rodyklė pavidale storos linijos nusismailinanczios viename gale. Ta linija prasideda Lietuvoj ir nueina iki Krimo pusiausaliui, kur tuomet gyveno totoriai ir kur Olgerdas su savo drąsia kariuomėne nukeliavo totorius bausti. Po kairiai pusei ties istorizska mapa yra pakabinti paveikslai Olgerdo ir Gedimino (didumo 30x40). Po deszinei pusei iszkabinti paveikslai sėptynių lietuvizskų rasztininkų: S. Daukanto, vysk. M. Volonczauko, Dr. V. Kudirkos, Dr. J. Szliupo, Dr. J. Basanavycziaus, J. Szerno ir kuningo A. Burbos, ties jais yra paraszas: „principaux ecrivains lithuaniens”.

Be to szale ukiszko skyriaus ir skyriaus kitoj pusėj tako yra iszkabinta daug fotografijų ir paveikslų vietų, triobų etc. Prie kostiumų, prie iszstatytų javų ir kitose vietose yra iszstatytos tam tikros fotografijos illustruojanczios gyvenimą. Toj vietoj kur iszstatyta javai matyt, kaip mus žmonelės dirba lauko darbus. Czia vieni kerta rugius tai su dalgiu ilgakoczium, tai su trumpakoczium (su viena ranka), kiti grėbia, matyt ariant, vežant, ir tt. Ten, kur yra iszstatyti audeklai ir kiti naminės iszdarbystės daiktai matyt verpiant audziant, sukant pakulas ir tt. Ant tos sienos, kur pakabinta yra statiesė isz Klaipėdos kraitu su paraszu, yra iszkabinta fotografijos isz Prusų Lietuvos tautizskuose partuose, paveikslai triobų, paveikslų vietų etc. Tarp tų paveikslų yra fotografija p. Smalakio su paraszu „M. Smalakis ee depute de Lithuanie Prusienne Reichstag”. Prie iszstatytų daiktų yra zinoma, prancuzizski paraszai. Be to prie ukiszko skyriaus, apie potografijų, ir visokių paveikslų, yra iszstatyta ekonomizska mapa su padalinimu žemės

trijų lietuviszkų gubernijų (Suvalkų, Kauno ir Vilniaus) pagal žemės naudingumą.

Tokia tai yra lietuviszka paroda.

Daumantas.

Paryžius 22 d. Birželio

Isz Lietuvos.

P u n s k a s Suv gub. Nuo seniai atsimename net ne tik mes patis, bet ir mūsų senuoliai aiszkindami žydų suktybes sakydavo: *ž y d a s n e d a v e r k a* ir teisybė — kas žydui ir jo žodžiams tiki, visgi turi gauti smugį.

Punsko bažnytkaime Suvolkų gub. nuo seniai žydas Leibczikas su lietuviais arė ir akėjo ir sziuosė paskutiniuose laukuos isz Leibcziko peisakų kas išdygo? O tai Leibczikas 1899 m. turėjo savo namą kurį randavojo aptiekoris, traktiernikas norėdams aptiekorį pravaryti, pasiulė žydui brangesnę randą, ir Leibczikas aptiekoriui prisakė iszsikelti; aptiekoris pastatęs sau locną namą isz sikėlė, o traktiernikas jau į žydo namus nesikraustė.

Žydas Leibczikas isz Punsko sutarę su savo sunum Szimkum, norėjo kad aptiekoris vėl gryžtų į jo tuszczią namą, bet kaip? Pirma sutarė padaryti figlį ir iszbaidyti isz savų namų, kad aptiekoris nenoroms eitu į Leibcziko stubą, prigražę skylių malkose aptiekoriaus, pripylė parako, drutai užkalė malkapagalius, kad iszrodė ant szakų malkų, bet tarnas neszdams malkas kuryti, užtēmijo keliuose pagaliuose nepaprastas buk tai szakas, ir vieną perskėlęs, rado pripylta parako; dasiprotėjo tada kad norima figlius padaryti, nes szuvis ugnį užkurus but sudraskęs peczių arba ir ką isz žmonių užmušęs. Leibczikas už tai su sunum Szimkum tape pažvelgtais ir apskūsti.

Kitas svarbus gana ir pavaiakslyngas mumis apsiriaiskimas žydiszkos malonės del krikszczionų dar vis placziaus iszsiveržia, kada geriaus

tik tēmijeme ir teip: Kaime Valinczių, ukinikas Jonas Savickas turėjo ant pardavimo puikų penėtą jautį, žydai L. ir S. atsilankę pas jį, davinėjo 78 rublius, bet Savickas nepardavė be 80 rublių. Savickui prasiakreipus nuo gyvulėlio, uždavė žydai jaučiu arseniko, ir nesulidami daugiau sau iszsidangino isz ukės; po valandai jautį turėjo Savickas pjauti, ir papjovęs žmogus davė žinę žydams apie nelaimę siulįdams nors dar mėsą nupirkti už pusiaupeszą vertę; žydai užmokėję Savickui jau tik 20 rub. vidurius gyvulio iszmetė lauk, o mėsą nusigabeno.

Iszmestų vidurių jaučio dasigavę ukiniko Savicko kiaulės tuojaus pagaiszo 4 ir szunelis, Savickas dasipratęs žydų szelmystą davė žinę zemskių starszai, tas rapartavojo naczelnikui, ir gan greitai pribuvo daktaras isz Suvalkų dėl patyrimo priežastės, kiaules perrevidavojęs daktaras rado jog pastipo nuo užtrucinimo.

Žydai suaresztavoti, o prova paduota pas sledavatelį. pasibaigs tas viskas nežine kaip greitai.

Žydai tupi Suvalkuose už akeczzių.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

P l y m o u t h , P a . Dieną 8 Liepos atsibuvo primicija naujai iszsventinto kuningo A. Czepananiao lietuviszkoje bažnycioje szv. Kazimiero Plymouth'e.

Ant 11 adynos dienoje susirinko pilna bažnyczia žmonių laukent minėtos ceremonijos.

Jaunas kuningas Czepananiais paprastinai kopoje klaupęs prie altoriaus užgiedojo „*A s p e r g e s M e D o m i n e*“, pakrapino pereidams per bažnyczią susirinkusius po tam užgiedojo *V e n i C r e a t o r*, po adgiedojimui prie dvasės szv. giesmę, apsirengė zokristijon nusidavęs arnoton, asistencijoi dviejų delmatikorių rube delmatiko kuriuose buvo kun. Kaupas isz Scran-

ton'o Pa. ir klerikas Ambotas isz Brighton'o, Mass. ir pradėjo ceremoniją miszių asistencijoi po kopa kaipo senesnio kun. Žilinsko.

Atprovinėjus miszių dali po evangelijai, užėjęs ant sakyklos sakė pamokslą kun. A. Milukas isz Shenandoah, Pa. pamokslas buvo vidutinis! Po užbaigimui miszių kun. Žilinskas vietinis klebonas iszriaiszkė parapijonams atsisviaikimimą ant 2½ menasių, praszidams kad gaspadoriai parapijos pributu, del tam tikro priemimo pininginių rokundų buvije kn. Žilinsko.

Kun. Žilinskas pagarsino: kad kurių piningai yra pas jį sudėti idant atsijimtų kuoveikiausiai.

Ant primicijų jauno kuningo buvo kuningai szie:

Kun. A. Milukas isz Shenandoah, Pa.
„ A. Kaupas „ Scranton, Pa.
„ M. Szedvydis „ Pittston, Pa.
„ Ivanovskis lenkas.

Klerikai:

J. Ambotas
J. Vaisznora
P. Serapinas

¶ Kun. Žilinas kaip patsai atsi-sveikinime apreiskė, kad neėsans kaip reik sveikas, lankys Europos gidyniczių bent kurią, Paryžiuje visasvietinę parodą, ir pasimatyti nori su senais savo tėvais.

Kuningas Žilinskas apleido Plymouth'a 10 dieną Liepos.

Ant vietos kun. Žilinsko yra paliktas del reikalų tikėjimo atliktie kun. lenkas Ivanovskis draugas senovėje Plocko seminarijoi kun. Žilinsko.

Kun. Ivanovskis dar bus Plymouth'o lietuviszkoji parapijoi pagal vyskupo paskyrimą iki pargryž kun. Žilinskas, pamokslus sakys klerikas.

¶ Darbai anglekasyklose apie Plymouth'ą eina gerai, žmonės ramus, nesipesza nė nesiergelioja.

Cincinnati, Ohio. 9 Liep. Broliai vienžemiai, kaip czion duotumem sau mes rodą? Cincinnati lietuviai užtėmiję „Lietuvoje“ pagarsinimą naujo „Susivienijimo L. V.“ kur ant meno tik 10 centų mokestis, tai jau beviaik rengesi įsiraszyti, tik klausema koki gi jo mieriai, kam tas naujas Susivienijimas ir del ko jis susitverē? Mes jau kiba suprantam, kad yra geri mieriai, bet tame nežinom kaip elgtis ir ko klausyti.

Daktaro J. Szliupo jungas bus lengvesnis už kuningų, ir jau beviaik imsime ant sprando teip, kaip pirmė buvusios „Mokslo Draugystės“ sąnariai. (Nereiketų mums nieką užklausti su juokų pakraipa bet mes turime mokintis su teisybiskais gvil-dėnimais vieni kitų klausit, rodavytis apie svarbumą i reikalingumą užmanimų. Red.)

J. Liepas,

Kuninga areštavojo.

Pittston, Pa. Angliskas laikrasztis isz Wikes-Barre „Record“ 9 Liepos, ir teipgi angliskas laikrasztis „Pittston Gazette“ pranesza, kad 8 dieną szio meno nedėlioje buvo pagarsinta per plakatus jog kuningas V. Dilionis laikys prakalbas ant Harmacy Hall'es.

Ant prakalbų klausimo susirinko nemažai žmonių, kuningas pradėjo kalbeti angliskai iszpeikdamas miesto mayorą už sulaikimą prakalbų daktaro Szliupo 27 dienoj' Geguzio. Toliau pradėjo rugoti ant kun. Szedydzio lietuviszkai, ir pakilus tarpe klausytojų riksmui, mayoras kun. Dilionį areštavojo. Pirmiaus areštavojo už riksmą V. Radzvilą, bet tą tuojaus paleido.

Vedant palicmonams kun. Dilionį į lakupą, vaikų pulkas bėgdams rėkė ir tą pat darė Pittstono nekurie lietuviai.

Kun. Dilionis prie klausinėjimo nurode: Salė nusamdyta buvus jo, ir ant prakalbų žmonės galėjo eitie už dyką, o kam kalbos buvo nepatinkamos, spakainas galėjo iszeiti lauk ir salę apleist.

Po tokio isztlumoczijimo tapė kun. Dilionis paleistas.

Isztarmė.

Dieną 2 Liepos Pottsvill'es Pa. sude tape isztarmė iszskaityta sudo Bubniui ir kitiems už nužudimą J. Rutkaucko isz Wm. Penn.

R. Bubnis bus pakartas, A Kuras 10 metų kalejimon, Stankevicziai Jonas Antanas ir Petras, A. Macziulis, M. Brazauckas ir G. Suszinskas kožnas turi užmokat po 100 dolerių bausmės ir po 6 metus kalėjimo Schuykill'o.

Isz politikos lauko.

CHINIJĄ.

Isz sostapiles Chinų Pekino nieko ypatingo negirdėti, abelnai tiktai menama, kad Pekine visi svetimžemiai krikščionis yra iszžudinti. Mieste Tien Tsin randasi kariumene kitų vieszpatyszčių, ir priesz bėgi dviejų nedelių negali isz ten judintis artin Pekino.

Didžiakulokiai (boxeriai) m. Ping Tu misiją babtįstų visai sudegino.

Didžiakulokiai gauna vis didesnį skaitlių prie savo szalininkų Szan Tunge.

Czyn Czan Fu krikščionis visus Chinai apiplėszė ir nukankino.

Mankgdene tape nužudytas katalikiskas vyskupas Guillon, kuningai Gruneoet, Corbel, Borguois, Venillenot ir dvi minyszkos; visa misija sudėginta.

Netoli Tien Tsin chiniszka sekta renkasi ir tirsztinasi skaitliuje 100,000 chiniszkos kariaunos.

Chinai savo kaimuose netol m. Czetu mėto pagarsinimus gyventojams idant isz paskutinos visi rupintusi iszvyti lauk isz szalies svetimžemius, kurie gerus pabažnus chinus nemoraliszkos mat krikščioniszkos religijos mokino.

Kožnas tikras iszpažintojas Budos kazdien turi klupoti po 3 adynas, ir po tris kartus užduoti į žemę

kakta karsztai meldžiantis idant nogla smertis pakirstų svetimžemius.

Isz Szangojaus praneszama, kad kariauna Maskolijos ir Japonijos susidurus su chiniecziais, užmuszė chinų virsz 1000.

Pagal žines iszsiskverbenczias isz terpsierių Pekino tapė nužudyta Pekine baisiausiu budu 5,000 katalykų ten gymusių, ir tukstancziai svetimžemių. Kepino juos isz palengvo ant liepsnojanczios ugnies, ant szmottų kunus vaitojanczių draskė.

Kuningaiksztis Tuan budams nevidonu ir neapkęstojų krikščionių pats tais baisybes pajudino.

Tarpe paczių chinieczijų nėra sątaikos, valdžia viena buk nori apmalszyti kilusę maisztinikiszką sektą didžkulokius, o kita szalis laikosi pusės didžkulokiu net ir pati ciesa-riene remia maisztininkam.

Smarkus buvo susirėmimas Chinų su kitų szalių kariumene ties miestu Tien Tsin, chinų pajiegos buvo 75,000 ir su virszum 100 armotų, chinai užpuolė ant svetimųjų susidedanczių isz 14,000. Anglijonų užmuszta ir sužeista 30, maskolių užmuszta ir sužeista 115, vokietijos pusė teipgi nukente ne lengvai nuo užpuolikų.

Maskoliszkie pulkai traukdami isz Tien Tsin skaitliuje 3,000 vyrų į Pekiną žuvo kelionėje.

Vokietijos ciesaorius isz vien ir visa szalis graižauja labai ant chinų už nužudimą ambasadoriaus Kettlerio.

Ciesaorius iszleisdams į Chiniją laivą kareiviszką Fredrich iszstare į aficierus: „Ant Chinijos rustibė m. to ma bus tokia kokios svietas nematė“.

Maskolije palieka vienai Japonijai apmalszimą chiniszky maiszaczių, ir prižada į tai nesikiszti; Japonije turi ten gatavos kariaunos 20,000, bet nesuvisu tikisi jog maskoliai jai gerai gali velit.

Maskoliai mat rokuoja, kad Japonija savo pajiegas susilpnins prie stabdymo maiszaczių, ir tada prie dalybų Chinijos, jau mažai ką galetu spirtis.

Amerika szaltai kiszasi į reikalus Chinijos.

Japonija išsodino ant kietžemio 22,000 kariaunos.

Anglija siuncia Chinijon vaiko iš Indijų 100,000.

Kaip ant ko užsibaigs dar įsitempę Chinijos reikalai, vargas spėti.

Philipinai su Suvienitomi Valstijomis Amerikos, o burai su Anglija vis dar muszasi nepasilauja.

Burai užklupo ant anglionų apelinkei Pretorijos, ties Nital'o kaklu ir kovesi smarkiai, pergaledami anglionus bei paimdami į nevalę 200 anglionų su 2 armotom.

Jenarolas Botha dar turi pajiegu apelinkei Pretorijos ir neduoda spakainybės Lord'u Robert'su bei užklupinėja anglionus suimdami vis po kelis į nevalę.

MASKOLIJOS RASKOLNIKAI.

Maskolijos terpsieniuose yra sekta vadinama „raskolnikai“ panaszi į sektą „starovierų“, juos valdžia pirmiaus persekiojo, bet nuo 1883 meto, jau tapė daleista jiems su izskilme atprovyti dievmaldystę. Sziamė laike bus užginta raskolnikų kunigui net savo rubuose pasirodit ant ulyczių. Ministeris vidurinių tiesų, izsdavė paliepiamą gubernatoriams, idant akiviausiai dabotų judėjimą net ir rasztus „raskolnikų“.

DIDŽIAUSIOJI SVIETE ŽVERIS.

Profesorius universiteto Reeder Amerikos valstijoje Wyoming tirinēdams žemės liekanose atrado skelėtą didžiausio sutverimo ant pasaulės kada tai gyvento ant žemės.

Sziamė laike tą gaivalą vadinama yra *Brontosaurus*, tas gyvunas žemės priguli į eilę jau iznikusių *Dinosaurų* kurie buvo žemę apgyvėnę prieš žmogaus sutverimą. *Brontosaurus* susideda iš dviejų tarmių „bronte“ griausmas ir „saurus“ „žebenksztis“.

Pagal tyrinētojų nuomonę, riktelejimas to sutverimo girdimas buvo už kelių mylių apielink. Ilgis *Brontosaurus* 30 mastų, svėrė gal kokį

108,000 svarų; dabar suakmenėjęs jo szkilietas sveria 36,000 svarų. Dar sziadieninis žmogus mažiausę to sutverimo kaulėlį negali nēpajudinti. Jo buveinėje ar gulykloje gali patilpti 40 žmogystų. Jis kada stojo ant dviejų savo kojų, buvo 21 mastą aukščio.

Kaip tirinētojai aiszkina, tai žemė pradžioje buvo apgyventa tokiais gyvunais, prieš kuriuos slonius tik pelė iszsirodo.

Žemėje, kasyklose ir kitose pakriauszėse urvuose dar randama tokių sutverimų kaulai, didžiauses kapinytas ir daugiausiai dar randama tokių liekanų valstijoje Wyoming. Valstiją Wyoming tyrinētojai sako kapinytas prieš patapinių gyvunų.

Smulkmenos.

Prezidentas universiteto New Yorko Harper budamas Maskolijoj' tape priijimas per carą, dar atsiminęs viską padave įneszimą, kad prie New Yorko universiteto butų isteigta, katēdra maskolizskos kalbos. Gal apie tai su caru kalbėjo budamas Maskolijoi. Amerikonizski laikraszcziai tokį reikalavimą iszpeikia.

¶ New Yorke mezgasi organizacija kuri kovosenti idant nebutų niekur darbininkizskų unijų. Tai vis kapitalistų Amerikos mezginēliai.

¶ Amerikonai kovoja akczyžėje su Vokietija. Vokietija pirmiaus padarė užgynimą pergabent į Vokietiją iš Amerikos mėsą, dar Amerikonai pakelia ant visokios iš Vokietijos ateinant izdarbystės akczyžę 10 procentų virszaus.

¶ Transvalizskoji karė, divinai padidino Anglijoi paczevimąsi ir teip: nuo pradėjimo karės su burais, apsipaczevo jaunų 60 proc. daugiaus neigu paprastai budavo.

¶ Sziomis dienomis redakcija „Vienybės“ gavo iš Paryžiaus paviaiksłą visaszvietinėjē parodoje Paryziuj' lietuviszkos stubos kurį patalpjis „Vienybėj“.

ATSAKYMAI.

P. V. Martiszui Scranton, Pa. Užklausimą draugystei Blaivystės Pittston, Pa. su paraszais sąnarių Centralizsko Komiteto, iszsiuntėme ant Tamistos vardo dar Gruodije 1899m. ar Tamista jį gavai, ar ne, Centralizskas Komitetas nežinojo, gan tiek kad laiszkas adgalios negryžo.

Skundas ant dr. szv. Baltramiejaus buvo, kad 29 d. Spalinio 1899 mete ant prakalbų, laikytų draugystės, kalbėtojai iszdėrgē kun. M. Szedvydį, sąnarį S. L. A. Centralizskas Komitetas užtai klausē draugystės: 1. ar prakalbos 29 d. Spalinio isztiesų buvo parengtos; 2. ar per jas kun. Szedvydis isztiesų likosi iszdergtas? 3. ar prakalbos buvo laikytos vardan ir su žinia visų sąnarių dr. szv. Baltramiejaus ir 4. ar kalbėtojai buvo praszyti iszniekinti kun. Szedvydį tydziomi?

T. Astramskas.

PASARGA.

Nekurie mus guodotini sąnariai prisiunczia į redakciją „Tėvynės“ Susivienijimo mokestį.

Praszome szirdingai, kad jokius piningus prigulinczius Susivienijimo kasai, nesiųstute į redakciją, bet centr. Susiv. kasieriui p. Radzeviciui į Shenandoah, Pa. nes sutuomi darosi mums tik painybės, mes turime siųst paskui kasieriui ką jus pats galite padaryti.

Redakcijon reike siųst tik už prenumeratą ir apgarsinimus arba už knygas.

Red.

Lietuviszkas graborius.

Vincas Levanavicius su laidotuvių reikalais

nusiduokite pas jį aprupins viską kuogorjansi ir vebrangiai.

31 W. Col str. Shenandoah, Pa.

Isz Susivienijimo dirvų.

NAUJAI PRISIRASZE.

Naujai prisirasze prie Susivienijimo L. A. Liepos mėno Draugystė Svz. Jono Kriksztitojo, Mahanoy City, Pa.

J. Aleksandravyčius metų	23
K. Aleksionas	
L. Aksomas	28
A. Asiavicius	38
P. Baguszauckas	26
J. Babravicius	34
H. Burbulavicius	30
J. Brazauckas	28
J. Brazdžius	26
A. Bendoraitis	19
F. Bakszys	29
K. Berkis	17
P. Brazdžius	
K. Czernius	20
J. Dzinga	20
G. Godavicius	38
F. Godavicius	31
J. Ganas	38
J. Geczys	39
S. Inkrata	26
M. Janukonis	30
P. Jakavicius	23
F. Jomanta	36
J. Jocis	38
K. Kaunas	40
A. Krukus	43
A. Kurtinis	22
S. Kijauckas	27
S. Kukaitis	29
J. Klineziauckas	
J. Krunkaitis	26
J. Labanauckas	23
J. Mockunas	29
A. Mažeika	33
J. Malžynskas	
J. Murynas	28
J. Mikniavicius	
P. Maciulėvyčius	25
M. Murauckas	36
M. Norvida	30
J. Paltanavicia	30
J. Pumeris	20
J. Paszukevicius	30
F. Pilipavice	30
A. Pakruopis	
A. Paczkauckas	32
J. Rutkauckas	36
A. Rutkauckas	24
J. Sakalauckas	20
J. Staszaitis	40
J. Szilas	26
J. Simoszkus	38
J. Stanukinas	24
S. Svirekas	40
J. Skapas	42

A. Szalaszavicius	20
A. Sitavicius	33
J. Sztrimaitis	21
A. Szakauskis	29
J. Suderkis	40
A. Sidaravicius	40
S. Szimkus	25
J. Stankevicius	
J. Szvedas	18
V. Taucelis	24
M. Tunila	18
J. Trapkauckas	35
J. Usiavicius	32
J. Ubis	32
M. Varžynskas	24
M. Valenta	26
J. Viliavice	25
A. Vizgirdas	28
J. Vabalas	24
A. Žytkus	25
A. Zakarauckas	23
J. Žurinskas	38
J. Gradeckas	
F. Žyrauckas	
A. Kazakevicius	
P. Szvilpa	
S. Ambrazas	
J. Kubilionis	
S. Garmus	
J. Laskevicius	
P. Paznekas	
M. Rėklis	
J. Gramas	
J. Stirbis	
F. Urbas	
I. Andriejauckas	
K. Atkocziunas	
P. Brazauckas	
V. Kuncėvicius	
J. Benevicius	
¶ Prie 86 kuopos Lawell, Mass.	
S. Morkunas	
A. Jankauckas	
A. Lebednikas	
J. Žiuris	
¶ Prie kuopos Forest Cty, Pa.	
K. Petrauckiene metų	26
O. Dzikiene	18
¶ Prie 10 kuopos Philadelphia, Pa.	
A. Banevicius metų	29

Mitingai Susiv. L. A. Kuopų.

Plymouth, Pa. Kuopos bus mitingas iszmokesties III kvartalo 15 diena Liepos (July) ant salės M. Totoriaus 4 a. dyną vakare

Šanariai teiksias atsilankyti del užmokesties.

Kuop prez. Stepanavycze.

¶ Pittston, Pa. Susivienijimo L. A. kuopos bus laikomas mitingas 15 diena Liepos (July) po bažnytinėje saleje

po miszparų tuojaus, meldžiami šanariai ir norintie įsiraszyti idant atsilankytute. Bus iszmokestis III kvartalo.

Sekr. Kosulaitis.

Pasilinksminimas.

GLEN LYON IR VANAME.

Susivienijimo L. A. K. Glen Lyon ir Wanames kel pirmą pasilinksminimą (balių) 28 diena Liepos (July) ant Power House Graund Wanameje.

Prasides 12 adina dieno, baigsis 12 adyną naktį.

Pelną nuo baliaus apvers ant nauodos lietuviszko knyginio. Ant pasilinksminimo bus su savo instrumentais puikus muzikantai.

Atsilankys isz Plymouth'o, Pa. Susivienijimo centr. sekretorius T. Astramskas, ir pertraukoje szokio laikys prakalbą; tarp kit ko prakalba bus pakreipta paminėjimui 10 metų darbo del lietuvių gerovės lietuviszko laikraszcio „Ukininko“ iszeidinėjanczio Prusuose ir paminėjimas 25 metų darbo ant lietuviszkos dirvos nenualsaus literato Dr o Basanavicius.

Prie truso tautiszko pokylio prisideda savo rupesczia Glen Lyon ir Wanames ne tik darbininkai, bet ir lietuviai biznieriai.

Teiksias lietuviai Glen Lyon, Wanames ir apelinkės nepamirszti tos garbios mus valandos ir atsilankyti netik del pasilinksminimo, bet ir del paklausymo kalbų.

Szirdingai visus užpraszone atsilankyti.

Sus. L. A. 24 Kuopos Komitetas.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus mies tus, reikalaudami „Tėvynės“ parasykite adresa seną ir naują, parasykit kokios kuopos šanaris, ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas. Red.

Už prenumeratą „Tėvynės“ kurie skaito neprigulėdami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus pinigai reikia siusti ant vardo:

T. Astramskas,
Plymouth, Pa.
Box. 649.

Paviaikslai.

Lietuvizskų liekanų ir kiti.

Sziomis dienomis gavome redakcijon „Tėvynės“ 23 ekzemplorius *Lietuvizsko Albumo* I laidą.

Ant apdarų ir pirmo lapo paraszas szejp skambantis: „Lietuvizskas Albumas Laida I Istorizskos ir Szejp Jau Lietuvos Vietos parengtos ir izleistos kun. A. Miluko“.

Ant lapo antrojo žodžiai szejp skamba:

GERBIAMAM MOKSLO VYRUI IR BRANGIAM SANDARBININKUI DAKTARUI JONUI BASANAVIČIUI 25-METINESE SUKAKTUVESE JO DARBAVIMOSI ANT TEVYNIŠKOS DIRVOS ŠIAN KNYGELEN KAIPO ŽENKLAN DIDES PAGUODONES IR DEKINGUMO PAŠVENČIA LIETUVIŠKO ALBUMO IR „DIRVOS“ IŠLEISTOJAS.

Toliaus prakalba izleistojo su gana tinkanciais istorizskais izriaizskimais patalpinta ne tik lietuvizskoje kalboje, bet ir anglizskoje, potam eilėje 31 paviaikslų galime matyti, vietas Lietuvos senovėje garbingas, o sziądien tik liėkanėlės, griuvėsiai kaipo liudin-tojai praeitės.

Geram tevinainiui bežiurint į paviaikslus liekanų, griuvėsių senovės pilių, liudna ant szirdies pasidaro, geismai tolesniems temijimams įsigylina, kad neatbutinai be malonėdams matyti nors paviaiksluose senovizskų mus boczių keterą, turi pripažyti žmogus guodone už tą trusą, už pasiszventimą darbui Albumo izleistoju.

Prie kožno paviaikslo yra paraszai metų įkurimo arba izgriovimo pilių, vardai kunigaiszczių kurių laike statėsi ir t. t.

Lietuvizskas Albumas dar naujai atspaustas tinkams ir naudingas ne tik lietuviams, bet ir anglams, nes ir jie nors svetimtaucziai bet žiurėdami į paviaikslą, perskaite žemiaus rasztą dažinoti placziaus ir geriaus gali, jog lietuviai ne yra keno ten izspėra, bet atskyri tauta senovėje buvus galinga.

Lietuvizskame Albume galima matyti net kaip motėrė žemaitė savo žemę viena kumele are, ir kokius instrumentus suskurdę piemenėliai izdirba.

Izleistojas Albumo kun. Milukas sudeda szirdingą aczių nenuoalsiam tautos budintoju D-ru Basanavičiu dar ēsancziam Bulgarijoj „Tėvynės Sargui“ ir p. K. už prisiuntimą naturalizskai nutrauktų paviaikslų.

Kas tą Lietuvizską Albumą nusipirks, tas ant visad turės nemažą istorizską paviaikslą praeitės mus tėvynės, liekanėlę kaip relikviją tautizską.

Velitina jog kožno lietuvio stuboi rastusi tas Albumas.

Zemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuvizskoje kalboje, atspaustas lotiniszkomis lieteroms, gaunamas pas Inžinierių **A. Macijevski**

Prekė **1 rubl.** už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Macijevski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centralizskas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa.
Kasierius Kaz. Radzevičius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Wynne Maininiais Inrankiai!

Negaiszinkite laiko ir savo spēkų su **niekam netikusiais** įrankiais. Ar nežinote, kad darbininką pažįsta izz to, kiek jis **skiedrų** priskaldo? **Lengvai izzgreži mos skylės** tai pas mus tokios **skiedros**. **Lengviausi, geriausi ir pigiausi** įrankiai, kurių nereikia taisyti kasdien, yra izszdirbami Plymouth'e.

PLYMOUTH DRILL COMPANY

Prieszals D. L. & W. Dypa.

Ženkleliai! Ženkleliai!

Turime jau moterių ženklelius. Yra mažesni ir grazesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženklelį, o padarys puikiausį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paausuoti (rolled gold) \$1.20, auksiniai \$1.50.

Pranešame, kad paausuoti ženkleliai ne yra panašūs į paausuotus vyriškus ženklelius, ką po kelių nedėlių pajuosta arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženklelį, tegul prisiunčia pirmiaus pinigus: ant pažiurėjimo ir ant bargo nesiunčiame nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,

121 E. Centre str.

Shenandoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczių ypatingai del altorių, puikiai izszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES

293 Carey ave.

Wilkes Barre, Pa.

Raszykites prie Susivienijimo.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įėjau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir** visokių **likie-rių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu:

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pennsilvanijos dypo po deszinel pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango **K. Gaudinskas**, nepamirszti turim jog salininkas yra bjauriai suzeistas mainose, nukirsta viena ranka; todel norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, užekite pas **Gaudinską**, nes jo vienintelis tik ame duonos kšnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA.

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka priderancziaisu savais apsieiti.

Ten geriaus kur ramiaus, Alus kriszpolinis, snzpnas ruginis. Oisteriai skanus kepti ir žali.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpattystėj 35	
(Ta pati knyga maskoliszkoj kalboj ..	\$1,00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins. ...	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos). ...	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel. ...	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2) 15	
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Geral, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszką darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokį drukoriszką darbą, kokio tik kam prireikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsizaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už **1 dol. 66** laksztus literatiszko turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovįs ant sargybos Lietuvų tautos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,

TILSIT. GERMANY

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laikraszcziau spaudina nežinomus **Vyskupo M. Valancziaus.**

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko geras gerymus, ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.